

Peipsiääre valla kliima- ja energiakava.

Kuidas asjale läheneda?

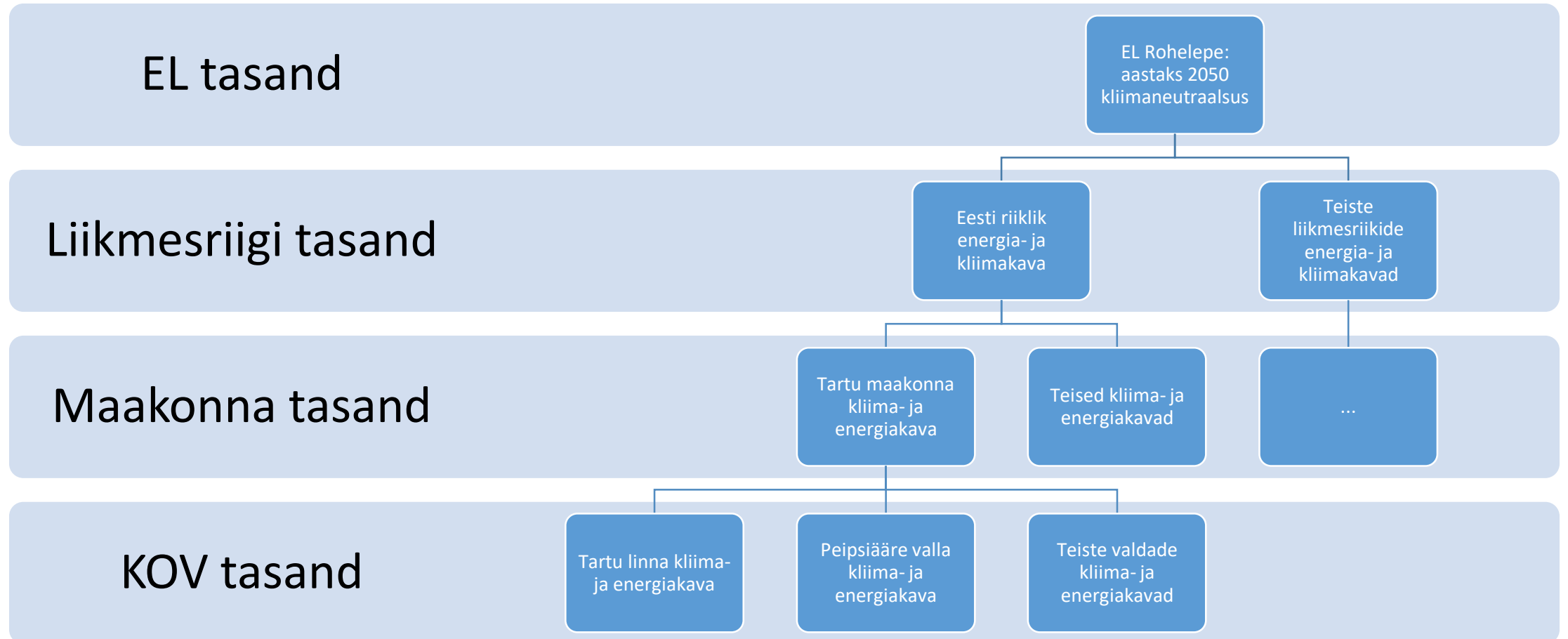
Kristjan Piirimäe

OÜ Consultare

15.veebr 2022

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Programmiline raamistik

Eesti kliimaeesmärgid

Kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid

Võrreldes aastaga 1990:

- 70% aastaks 2030
- 80% aastaks 2050

Võrreldes aastaga 2005:

- transpordis, väikeenergeetikas, põllumajanduses, jäätmemajanduses, metsamajanduses, tööstuses 13% aastaks 2030

Muud kliimaeesmärgid 2021 - 2030:

- Maakasutuse ja metsanduse (nn LULUCF) sektoris ei tohi süsinikuheide olla suurem sidumisest
- Taastuenergia osakaal energia summaarsest lõpptarbimisest peab olema vähemalt 42%
- Energia lõpptarbimise tase ei tohi kasvada
- Primaarenergia tarbimise vähenemine 14%
- Enne 2000. aastat ehitatud hoonefondi terviklik rekonstrueerimine aastaks 2050

Kohanemiseesmärgid

1. Paranenud **päästevõimekus** ja inimeste oskus kaitsta oma **tervist** ja vara on vähendanud kliimamuutuste negatiivset mõju tervisele ja elukvaliteedile
2. Tormi-, üleujutus- ja erosioonirisk on maandatud, soojusaare efekti on leevendatud, asustuse kliimakindlust on suurendatud, valides selleks parimad lahendused **maakasutuses ja selle planeerimises**
3. Muutuvas kliimas on tagatud liikide, elupaikade ja maastike mitmekesisus ning **maismaa- ja veeökosüsteemide soodne seisund** ja terviklikkus ning sotsiaal-majanduslikult oluliste ökosüsteemiteenuste pakkumine piisavas mahus ja piisava kvaliteediga
4. Eestile oluliste **biomajandussektorite** jätkusuutlikkus on tagatud kliimateadliku põllu-, metsa-, vee-, kala- ja puhkemajanduse ning turba kaevandamisega
5. Kliimamuutustega kaasnevad võimalused ja riskid on **majandussubjektide** poolt parimal võimalikul viisil juhitud
6. **Teadlikkus** kliimamuutustega kaasnevatest riskidest ja võimalustest on suurenenud
7. Kliimamuutuste mõju tõttu ei ole vähenenud elutähtsate **teenuste kättesaadavus** ega **hoonete energiatõhusus**
8. Kliimamuutuste tõttu ei ole vähenenud **energiasõltumatus**, -turvalisus, varustuskindlus ja taastuvenergiaressursside kasutatavus ning ei suurene primaarenergia lõpptarbimise maht.

Teemad

1. **Tervis, sotsiaalhoolekanne ja päästesuutlikkus:** teede libedusetõrje, joogivee tagamine, sotsiaaltöötajate koolitused, abivajajate tuvastamine jm
2. **Maakasutus ja planeerimine:** üldplaneeringud, planeerimis- ja ehitusspetsialistide pädevus, paduvihmade üleujutusosalad, soojussaared, taastuveenergia tootmisotstarbega maakasutus, rohevõrgustike kliimafunktsioon jm
3. **Looduskeskkond:** kompensatsioonialad, Peipsi kaldaalade roostikust puhastamine, turbamaardlate kasutus
4. **Majandus:** taliturismi kokkutõmbumine, ettevõtjate teavitamine, keskkonnahoidlikud hanked, ringmajanduse edendamine, riskide hindamine
5. **Biomajandus:** põllumaade, metsade, kalavarude, turbamaardlate potentsiaali hindamine, kohalike väiketootjate propageerimine, bioenergia ressursside kavandamine
6. **Kogukond, teadlikkus ja koostöö:** teadlikkuse kasvatamine, kliimamõjude hindamine, ametnike pädevuse suurendamine, valla kui suunanäitaja roll
7. **Taristu ja ehitised:** vastupidavus äärmuslikele ilmustikuoludele, hoonete energiaaudit ja selle alusel rekonstrueerimine, ühistranspordi ja kergliikluste arendamine
8. **Energeetika ja varustuskindlus:** soojussüsteemid, kaugküte, lokaalküte, elektrisüsteemide töö- ja varustuskindlus, valmisolek elektrikatkestusteks ja varustushäireteks, taastuveenergia ja sellega seonduvad liinitugevused, energiakogukond, tänavavalgustus, digijäätmed

Näiteid võimalikest lahendustest

Kliimaneutraalsus = minimeeritud süsiniku heide + süsiniku sidumine kompensatsioonialadel

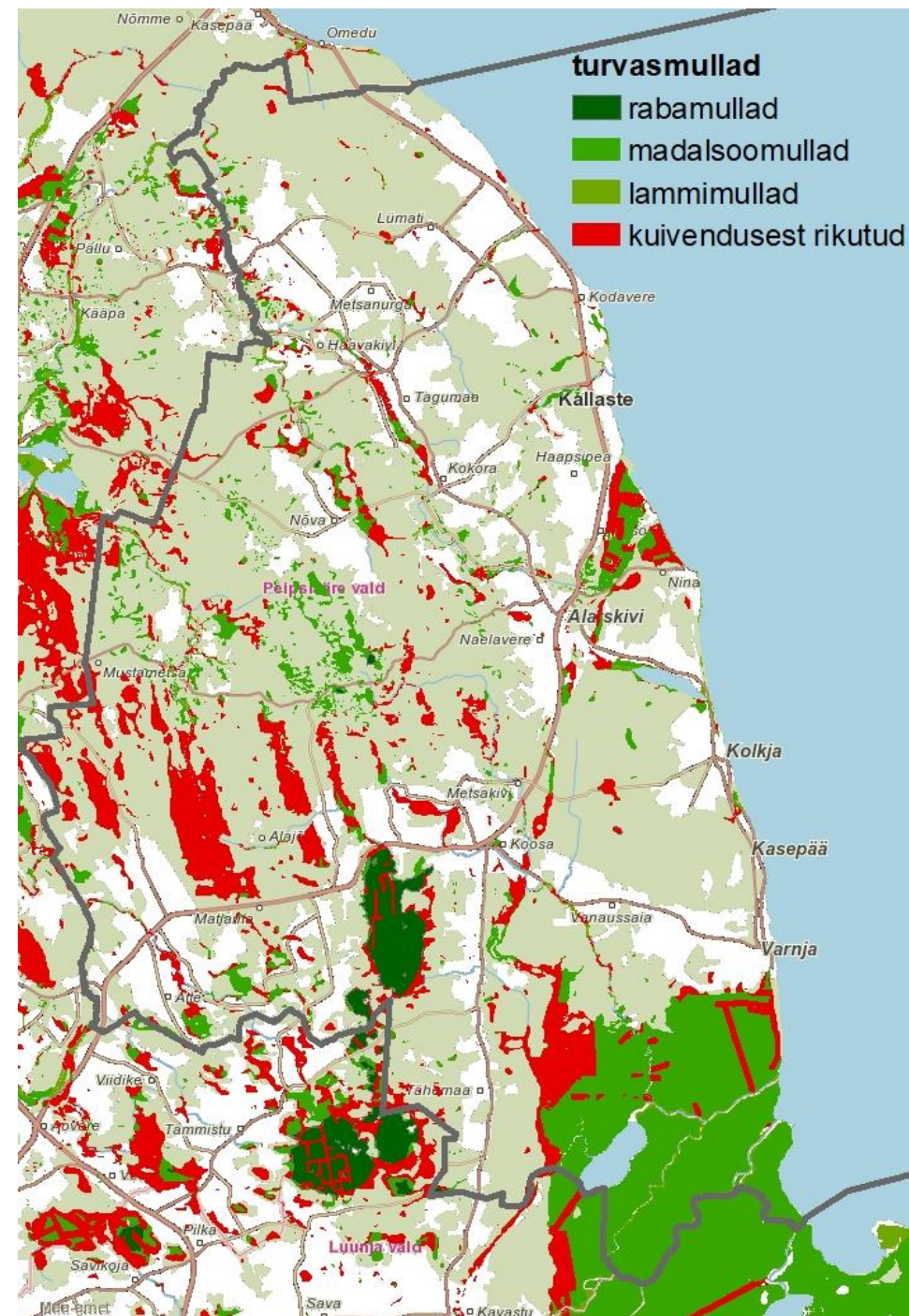
Netoheide: tehisalad **Netosidumine:** sood, metsad, põllumaad, veekogud

Ringmajandus. Arengukavas teenuste ja toodete pakkujate kaardistamine. Kaardistus võiks hõlmata ringmajanduse potentsiaali

Keskkonnahoidlikud hanked. Hanke tingimustes võiks arvesse võtta hangitava toote, teenuse või ehitustöö olelusringi keskkonnamõjusid

Turbamajandus: vald saab teha ettepaneku võtta maardla nimekirjast maha

Kliimateadlikkus: Arengukavas valla haridus- ja noorsootöö ühise strateegia väljatöötamine. Sellesse integreerida kliima- ja energiateadlikkus

Kuidas valla kliima- ja energiakava valmib?

	Kuu 1	Kuu 2	Kuu 3	Kuu 4	Kuu 5	Kuu 6	Kuu 7	Kuu 8
Etapp	Etapp 1. Praeguse olukorra ja tegevuste kaardistamine		Etapp 2. Teaduspõhiste lahenduste väljatöötamine			Etapp 3. Läbirääkimised		Etapp 4. Tagasisidestamine
Tegevused	andmete ja muu info vajaduse välja selgitamine; andmete ja muu info kogumine	andmete ja muu info töötlemine; interpretatsioon ja järelduste tegemine	eesmärkide ja sekumisvajaduste defineerimine	lahenduste välja töötamine maakonna ja valla tasandil	lahenduste välja töötamine organisatsiooni tasandil	alternatiivide kaalumine ja läbirääkimised otsusetegijatega; tõhusaima või kompromissvariandi valik	Üldiste lahenduste täosustamine meetmeteks	vajadusel puuduste kõrvaldamine; aruande viimistlemine ja vormistamine
Tulem	Analüüsiaruanne		Esialgne kliima- ja energiakava			Valmis kliima- ja energiakava		Lõplik kliima- ja energiakava

Valla tegevused KEKK ettevalmistamisel

- 1. Kohaliku tööühma** moodustamine, kuhu kaasatakse olulised huvigrupid ja otsusetegijad
- 2. Märtsi kohtumine:** kaardistatakse igas valdkonnas praegune olukord, eesmärgid ja väljakutsed ja KOV-i poolt siiani ellu viidud ja planeeritavad asjakohased tegevused energia- ja kliimavaldkonnas
- 3. Juuni kohtumine:** koostatakse tegevuskava, kus on mh meetmed, vastutajad, mõõdikud, seire
- 4. KEKK vastuvõtmine**